

РЕШЕНИЕ

№ 765

гр. Бургас, 21.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на пети юли през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Росен Д. Парашкевов
Членове: Йорданка Г. Майска
РАДОСТИНА П. ПЕТКОВА

при участието на секретаря Жанета Д. Граматикова
като разгледа докладваното от РАДОСТИНА П. ПЕТКОВА Въззивно
гражданско дело № 20222100500874 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е пред настоящата съдебна инстанция по повод въззивната жалба, подадена от ИВ. ГР. ИВ., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., кв. Д.Е., ул. „О.“ № *, подадена чрез адв. Радостин Станчев против **решение № 733 от 19.04.2022 г. постановено по гр. д. № 3648/2021г. на Районен съд – Бургас**, с което е осъден на основание **чл. 30 от СК** да заплати на б.ата си с. - ищцата М. Й. ИВ., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., кв. Д.Е., ул. „З.З.“ № ***, ет. * ап. * сумата от **5000 лв.**, представляваща част от претендираното от нея вземане в размер на 23 500 лв., явяващо се половината от стойността на дяловото му участие в общ размер от 47 000 лв. в „ДАГА ИВАН ИВАНОВ ЕООД, ЕИК: 201109798, придобито с принос на ищцата по време на брака им, прекратен с решение № 1164 от 28.05.2020г. по гр.д. № 10258/2019г. по описа на БРС и сумата от 1680 лв., представляващи направени от ищцата разноси в първата инстанция.

В жалбата се изразява несъгласие с първоинстанционното решение, с твърдение, че същото е незаконосъобразно, необосновано, като постановено в противоречие на събраните по делото доказателства, включително и доклада на съда по чл. 146 от ГПК. Сочи, че неправилно, в противоречие със счетоводните стандарти, районния съд е приравнил статута на юридическото лице с това на физическото лице, прилагайки по аналогия текста на чл. 92 от ЗС и към активите на търговското дружество. Излага съображения, че обичайните грижи за дома и домакинството, положени от ищцата не са основание за претендиране на дял от личното му имущество, тъй като това е изключение от принципа и неговото упражняване

предполага основания в повече от обичайните отношения в семейството. Сочи, че ищцата няма каквото да е участие и принос в упражняваната от него дейност по добив и продажба на дърва, тъй като ответникът се е занимавал с нея далеч преди регистрацията на ТД през 2010г., още повече, че от данните по делото е установено, че от 2008г. ищцата е била заета на постоянна работа по трудов договор, поради което няма как обективно да е на две места едновременно. Навеждат се и доводи и, че съдът неправилно е определил размер на активите на дружеството към момента на предявяване на иска. Сочи, че за определяне на стойността на дела на съдружник в ООД следва от активите по счетоводен баланс, включващ стойност на ДМА да се извади тази част от пасива, представляващи задължения на дружеството. Така в случая според заключението на вещото лице стойността на дяловото участие на ответника е 1790 лв., като дружеството има задължения в размер на 84 744.37 лв., а отразените в счетоводния баланс са 29 708 лв., т.е. налице е разлика с отрицателен знак - 55 036 лв. Предвид това въззивникът счита за ирелевантно заключението по извършената съдебно-оценъчна експертиза относно пазарната стойност на извършените върху двора подобрения, по съображения, че те не са осчетоводени, т.е. не са придобити със средства на дружеството и не са негов актив. В подкрепа на доводите си цитира съдебна практика. Счита, че в най-добрия случай доколкото ищцата претендира половината от дяловото участие на ответника, за такова следва да се приеме сумата от 895лв. /половината от активите от 1790 лв./. Моли за отмяна на първоинстанционното решение и постановяване на ново, с което иска са бъде отхвърлен. Претендира присъждане на разноските по делото. Не са направени доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемата – ищца М. Й. ИВ., чрез упълномощените си по делото процесуални представители адв. Мима Кънева и адв. Петко Маринчев е представила писмен отговор, в които е оспорила изцяло наведените във въззивната жалбата оплаквания. Счита, че са доказани предпоставките за уважаване на иска по чл. 30 от СК, поради което правилно съдът го е уважил в съответствие с материалния и процесуалния закон. Сочи, че е доказано, че страните са б.и съпрузи, чийто брак е прекратена на 28.05.2020г., както и регистрацията на ответника през 2001г. като ЕТ, независимо, че до 2007г. същият е бил зает по трудов договор. Счита, че още от този момент страните са започнали да се занимават с продажба на дърва за огрев, като базата им се е намирала в семейното им жилище в кв. Д.Е. на гр. Бургас, а впоследствие същата е изместена в края на квартала. Излага, че през 2010г. ответникът регистрира ЕООД, на чието име се закупува незастроен недвижим имот с площ от 1193 кв.м. за сумата от 16000лв. Сочи, че е доказано, че с.та е теглила потребителски кредит, от който са предоставени средствата за закупуване на посочения поземлен имот, тъй като доходите на ответника не са били достатъчни за това. Излага възражения за неоснователност на доводите в жалбата за липса на участие на ответницата в семейния бизнес, поради ангажираността ѝ по постоянен трудов договор от 2008г. Позовава на показанията на разпитаните по делото свидетели, които установяват, че във всеки свободен момент ищцата е работила за семейния бизнес, които дейности са подробно описани в отговора на жалбата. Досежно възраженията в жалбата за размера на активите на дружеството, въззиваемата навежда съображения, че не всички стопански

операции са отразени в счетоводството на дружеството, поради което в случая е приложимо правилото на чл. 55, ал. 2 от ТЗ. Излага доводи, че всеки актив, който отговаря на условията да бъде ДМА следва да се заприходи, като първоначалното му остойностяване е стойността на придобиването му, а при липса на такива данни – по „справедлива стойност“, която в случая е дадена в експертизата на вещото лице М.. По подробно изложените в жалбата съображения моли за потвърждаването на решението и присъждане на разноските във въззивното производство. Не са направени доказателствени искания.

В съдебно заседание всяка от страните чрез процесуалния си представител поддържа съответно жалбата си и писмения си отговор и моли съдът да постанови решение съобразно изложените от тях искания.

Бургаският окръжен съд, като съобрази доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, по вътрешно убеждение, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Първоинстанционното производство пред РС- Бургас е образувано на 27.05.2021г. по предявен от ищцата М.И. иск по чл. 30, ал. 1 от СК за осъждане на ответника- нейн б. с. И.И. да ѝ заплати сумата от **5000 лв.**, представляваща част от претендираното от нея вземане в размер на 23 500 лв., представляващо половината от стойността на дяловото му участие в общ размер от 47 000 лв. в „ДАГА ИВАН ИВАНОВ“ ЕООД, ЕИК: 201109798, придобито с принос на ищцата по време на брака им, прекратен с решение № 1164 от 28.05.2020г. по гр.д. № 10258/2019г. по описа на БРС.

В исковата молба се твърди, че страните са б.и съпрузи, чийто брак е прекратен с влязло в законна сила на 28.05.2020г. съдебно решение по горепосоченото гр.д. № 10258/2019г. по описа на БРС. Сочи се, че в началото на 2010г. по време на брака им страните са решили да закупят недвижим имот, в който да преместят развиваната от тях дейност – търговия с дърва за огрев. Ищцата заявява, че със ответника намерили имот – дворно място в кв. Д.Е., гр. Бургас, подробно описано в исковата молба, с цена 16 000 лв., по-голямата част, от която щели да заплатят от спестяванията си, а за остатъка от 4000 лв. ищцата изтеглила кредит, тъй като тогава тя работела по трудов договор. Твърди се, че след правна консултация съпрузите взели решение имотът да се закупи на еднолично дружество, което да се регистрира на името на единия от тях – ответника, като така на 08.04.2010г. за целта било регистрирано „ДАГА-ИВАН ИВАНОВ“ ЕООД. Заявява, че впоследствие на 14.04.2010г. избрания от тях недвижим имот бил закупен на името на горепосоченото дружество, като след това започнали благоустрояването му. Сочи, че за целта бил насипан насип за подравняването му и били направени основи по границите му, а бащата на ищцата изградил с личен труд масивна ограда около целия терен с входна врата и метален плъзгащ портал за товарни автомобили, като вложените за нея материали били закупени от двамата съпрузи. Твърди, че също през 2010г. била бетонирана половината част от парцела с лични спестявания на страните, а през 2011г. била построена масивна сграда –офис с площ от 50 кв.м., които дейности били извършени отново с лични средства на страните. Сочи, че впоследствие през 2012г. в имота било построено хале с площ от 60 кв.м., през 2017г. бил поставен голям метален кантар, излят с бетонов фундамент отдолу и страните закупили

машина за рязане на дърва на стойност 10 000 лв. Заявява, че поетапно парцелът бил изцяло бетониран до 2019г., като всичко изброено е финансирано с техни лични спестявания. Ищцата твърди, че е участвала с личен труд, средства и с грижи за децата и работата в домакинството в придобиването на всички дълготрайни материални активи на дружеството, като извън трудовата си заетост по трудово правоотношение при смени два дни по 12 часа и два дни почивка, половината от почивките си е прекарвала в базата, в която е извършвала различни дейности /описани в исковата молба/, свързани с дейността на фирмата на с. си, в т.ч. и счетоводна дейност, без да е получава възнаграждение за тях. Освен това, ищцата заявява, че към 2010г. децата на страните са били на 16г. и 11г. и тя основно е полагала грижи в домакинството, помагала е в подготовката им за училище. С оглед горните съображения ищцата претендира присъждане на половината от стойността на дяловото участие на б.ия си с. от горепосоченото дружество, което счита, че е в размер на 47 000 лв., като претенцията възлиза в размер на сумата от 5000 лв., предявена като частичен иск от общата ѝ претенция от 23 500 лв.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е депозирал писмен отговор, в който е оспорил исковете, с възражения, че ищцата никога не е участвала в упражняваната от него дейност, свързана с добив и продажба на дърва. Заявява, че тази дейност е била извършвана изцяло от него в качеството му на ЕТ, считано от 2001г. до регистрирането през 2010г. на горепосоченото ТД, на което е била прехвърлена цялата тази дейност, която ответникът продължил да упражнява чрез ТД. Сочи, че средствата в размер на 16 000 лв., с които е закупен поземления имот от 1193 кв.м., както и с които са закупени машините за рязане, техника и превозни средства са били изцяло придобити от дейността му на ЕТ. Заявява, че също със средства, реализирани от търговията с дърва и извършил подравняване на мястото, направата на ограда и всички подобрения в имота. Възражава ищцата да е участвала под каквато и да е форма в търговската му дейност, в т.ч. и извършване на твърдяното от нея водене на счетоводството, като не оспорва грижите, които е полагала за децата им и за домакинството. По същество оспорва наличието на принос от страна на ищцата в придобиване на активите на дружеството и в участие в дейността му, като счита, че полаганите от нея грижи за семейството не са основание за претендиране от нея на дял от имуществото на дружеството.

С обжалваното съдебно решение, районният съд е уважил предявения иск до претендирания частичен размер от 5000 лв. от общото вземане в размер на 23 500 лв. Счел е, че по делото е доказано, че ищцата чрез личен труд, средства и грижи за децата и домакинството има еднакъв принос с ответник в дейността на дружеството и в придобиване на недвижимия имот, служещ за база на дружеството, както и в извършените в него подобрения и изградени постройки. Направен е извод, че оградата, порталът и изравняването на терена са подобрения в имота, собственост на дружеството, а по отношение на сградата е прието, че същата по силата на приращението също се счита негова собственост. Затова при определяне на стойността на дяловото участие на ответника в търговското дружество съдът е включил в активите и направените в закупения терен

подобрения и изградена сграда, тъй като е приел, че същите представляват ДМА, независимо, че тези не са били заприходени в баланса на дружеството. За паричната им оценка съдът е съобразил извършената по делото оценъчна експертиза. Предвид това в обжалваното решение е прието, че тя има правото на половината от дяловото участие на ответника в процесното дружество, възлизащо на стойност 60 057.13 лв., а именно на сумата от 30 028.57 лв., отчитайки, че цялото претендирано от нея вземане е в по-малък размер 23 500 лв.

При извършена на основание чл. 269 от ГПК служебна проверка на първоинстанционното решение, въззивният съд не установи съществуването на основания за нищожност или недопустимост на същото, поради което намира, че то е валидно и допустимо.

Касае се за предявен облигационен иск, чиято правна квалификация е правилно определена районния съд по чл. 30, ал. 1 от СК. Със същият ищцата претендира присъждане на половината от стойността на дяловото участие на ответника в притежаваното от него ЕООД, като претенцията е заявена като частичен иск за сумата от 5000 лв. от общо 23 500 лв. в съответствие с указанията, дадени в ТР №2 от 27.12.2001г. по гр.д. 2/2001г. на ВКС, които първоинстанционния съд е съобразил. Правилно е установено, че искът е предявен при спазване на преклузивния срок по чл. 31 от СК.

С оглед тези обстоятелства, безспорно е по делото, че искът е допустим.

По съществуващото на спора, с оглед изложените в жалбата оплаквания съдът намира следното:

По делото е безспорно установено, че страните са б.и съпрузи, чийто брак, сключен на 18.09.1993г. е прекратен с влязло в законна сила на 28.05.2020г. съдебно решение по горепосоченото гр.д. № 10258/2019г. по описа на БРС.

Установено е, че през 2001г. ответникът е бил регистриран като ЕТ, като двамата с ищцата, макар да са били трудово ангажирани са се занимавали съвместно продажба на дърва за огрев, като първоначално базата им се е намирала в близост до семейното им жилище в кв. Д.Е., гр. Бургас. Установено е, че впоследствие през 2007г. ответникът е прекратил трудовото си правоотношение, а ищцата е продължила да е трудово заета. Безспорно е също, че на 08.04.2010г. ответникът е регистрирал „ДАГА-ИВАН ИВАНОВ“ ЕООД, като същият е управител и едноличен собственик на капитала му, а впоследствие на 14.04.2010г. дружеството е закупило поземлен имот с площ от 1193 кв.м. срещу заплатена продажна цена от 16 000 лв., върху който терен е започнал да изгражда базата си.

В първоинстанционното производство страните са ангажирали свидетелски показания, от които се установява, че дейността, упражнявана от търговското дружество по добив и продажба на дърва е считана за семейна сред близки и познати на страните. Свидетелите, разпитани по искане на ищцата сочат, че извън трудовото си правоотношение във времето, когато не е била на работа, тя е извършвала дейности, свързани със семейната фирма, собственост на с. й, вкл. и административна работа и такава, свързана с обработка на

документи и фактури. Установено е също, че цената от 16 000 лв. на закупения през 2010г. недвижим имот е заплатен със семейни средства на страните и теглен от ищцата кредит в размер на 4000 лв., както и, че ищцата, баща ѝ и семейни приятели на страните са участвала в изграждане на всички подобрения в терена – заграждането им, бетонирането му и построяване на офис и др. В показанията си свидетелите сочат, че всички те са виждали ищцата в базата на дружеството на ответника, както и, че страните заедно взимали решения за дейността на фирмата. Установено е също, че основно ищцата е извършвала домакинската работа в семейството и е поемала грижите за децата, които са в ученическа възраст.

От експертните заключения, извършени по делото се установява, че съгласно представената оборотна ведомост на притежаваното от ответника дружество заприходените от него към 31.10.2021г. активи са на обща стойност 86533.56 лв., а наличните задължения са общо 84744.37 лв., т.е. при тези данни вещото лице е изчислило, че стойността на дяловото участие на ответника в горепосоченото търговско дружество възлиза в размер на 1789.19 лв. Наред с това вещото лице е констатирало, че въпреки, че са налични в базата на дружеството, в счетоводството му не са отразени следните ДМА, описани в исковата молба, а именно: основи с масивна ограда с входна врата и метален /плъзгащ/ портал, бетонова настилка върху терен в имота и масивна сграда /офис/, състояща се от две стаи с баня и тоалетна. За изчисляване на тяхната стойност в първоинстанционното производство е назначена съдебно-оценъчна експертиза. След оглед на място вещото лице е дала определила поотделно тяхната стойност, като същите възлизат в размер на 60057.13 лв. с ДДС.

Гореизложената фактическа обстановка е установена правилно от районния съд, който въз основа на нея е направил обосновани фактически и правни изводи, преценяйки след подробен анализ на доказателства релевантните по спора обстоятелства, с оглед заявления в исковата молба предмет и съобразно разпределената на страните доказателствена тежест. Настоящата инстанция споделя напълно изложените в първоинстанционното решение изводи, към които препраща на основание чл. 272 от ГПК. В допълнение и с оглед наведените в жалбата оплаквания и при съобразяване на императивните законови норми, от правна страна въззивният съд намира следното:

Нормата на чл. 30, ал. 1 от СК дава право на всеки от съпрузите при развод да получи част от стойността на вещите за упражняване на професия или занаят и от вземанията на другия с., придобити по време на брака, ако са на значителна стойност и той е допринесъл за придобиването им с труда си, със средствата си, с грижите за децата или с работата в домакинството.

Тъй като приносят на единият с. в придобиването на имуществени права в резултат упражняваната от другия с. търговска дейност не се предполага, в тежест на ищцата е да докаже участието си по време на прекратения брак в дейността на притежаваното от ответника търговско дружество, както и, че имуществото му е на значителна стойност.

От ангажираните по делото свидетелски показания еднозначно и безпротиворечиво

се установява, че ищцата е участвала в цялостната дейност на процесното дружество, представляващо „семеен бизнес“, подпомагайки го през цялото време както с личен труд и ангажираност в управленските решения, така и с финансови средства /част от които са били семейни спестявания/. Наред това свидетелските показания сочат категорично и, че основно ищцата е полагала грижи за децата и за домакинството. Затова настоящата инстанция намира, че правилно районният съд е приел, че същата е доказала, че има еднакъв принос с този на ответника в дейността на притежаваното от него търговско дружество, в т.ч. и в придобиване на активите му. Що се касае до полаганите основно от нея грижи за децата и домакинството следва да се отбележи, че законът не изисква те да са извън обичайните такива, поради което направените в жалбата възражения в тази връзка се явяват неоснователни.

Досежно изчисляване на дяловото участие на ответника в дружеството следва да се отбележи, че съгласно указанията, дадени в ТР №2 от 27.12.2001г. по гр.д. 2/2001г. на ВКС правилно районният съд е изследвал стойността на търговското предприятие като съотношение на включените в него активи и пасиви, като досежно тези, които е установил, че са собственост на дружеството, но не са били заприходени в счетоводството му е определил стойността им по пазарна оценка. Предвид това въззивният съд счита за неоснователни изложените в жалбата доводи, че размера на дружествения дял е недопустимо да става на базата на пазарната цена на активите, още повече, че такава оценка е извършена само на тези от тях, които са собственост на дружеството, тъй като в нарушение на счетоводните стандарти не са били включени в баланса му. В случая по делото е установено, че е налице несъответствие между записванията в баланса на дружеството и наличните ДМА, които са негова собственост, описани в допълнителното заключение на в.л. Хаджиатанасов, като не са отразени в счетоводството на дружеството стопанските операции по изравняването на двора с бетон, изграждането на оградата и офисната сграда, трайно закрепена към терена. Тъй като вписванията в счетоводните /търговските/ книги представляват частни свидетелстващи документи, чиято доказателствена сила не е равнозначна на материална доказателствена сила на официални свидетелстващи документи, независимо от разпоредбите на чл. 182 от ГПК, респективно чл. 55 от ТЗ, при оспорване, тяхната верността подлежи на доказване и се преценява с оглед данните по делото. Затова при несъответствие между записванията и фактическото положение, както е в процесния случай за да се определи действителната стойност на дружествения дял на ответника, в активите следва да се включат и тези имуществени права, които не са били осчетоводени съобразно тяхната пазарна оценка, както правилно е постъпил районния съд. Затова относно вида и стойността на активите настоящата инстанция напълно споделя изводите на районния съд, с които е прието, че оградата, порталът и изравняването на терена, явяващ се база за търговската дейност на дружеството представляват подобрения в собствения му имота и като такива по силата на закона – чл. 92 от ЗС те също се считат за негова собственост /при липса на други данни/, независимо чии са били средствата, с които са реализирани. Това означава, че те подлежат на включване в баланса му като ДМА. Същото се отнася и за сградата в терена, принадлежащ на

дружеството, за която също така правилно е съобразено, че по силата на приращението по чл. 92 от ЗС тя се счита собственост на търговеца и като такава следва да се отрази като ДМА в баланса му, при липса на данни за права на трети лица. Що се касае до приложението на чл. 92 от ЗС съдът намира за неоснователни оплакванията в жалбата, че посочената се отнася само за физическите, а не за юридическите лица, тъй като тези доводи не намират законова опора.

От гореизложеното напълно правилен, съобразен с данните по делото, приложимия материален закон и задължителната съдебна практика се явява решаващия извод на първоинстанционния съд, че към размера на заведените в баланса на дружеството активи по заключението на в.л. Хаджиатанасов от общо 86533.56 лв. следва да се включат и незаприходените, но налични понастоящем ДМА, описани в допълнителното заключение на същото вещо лице, съгласно дадената им по оценъчната експертиза на в.л. М. стойност по пазарни цена в общ размер на 60057.13 лв. Това означава, че общите активи на дружеството възлизат на стойност 146 590.69 лв., от която след изваждане на пасивите в размер на 84 744.37 лв. се получава стойността на дружествения дял на ответника от процесното ЕООД, възлизаща в размер на 61 846.69 лв. Половината от нея в размер на 30 028.57 лв. е стойността на дължимата на ищцата сума съгласно чл. 30, ал. 1 от СК, но тъй като предявения от нея иск е частичен, същият следва да бъде уважен до претендираната частична стойност от 5000 лв. от общо посочената сума в размер на 23 500 лв.

Поради съвпадане на крайните изводи на районния съд с тези на настоящата инстанция първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на въззиваемата – ищца следва да се присъдят направените във въззивното производство разноси за платено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв.

Мотивиран от горното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 733 от 19.04.2022 г. постановено по гр. д. № 3648/2021г. на Районен съд – Бургас.

ОСЪЖДА ИВ. ГР. ИВ., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., кв. Д.Е., ул. „О.“ № * **ДА ЗАПЛАТИ** на М. Й. ИВ., ЕГН: *****, с адрес: гр. Бургас, кв. Д.Е., ул. „З.З.“ № ***, ет. * ап. * направените във въззивното производство разноси за платено адвокатско възнаграждение в размер на **500 лв.**

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл. 280, ал.3, т. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____